

# UNGDOMSFÖRBUNDENS FÖRSVARSBEREDNING

*Ungdomsförbundens försvarsberednings\* syn på säkerhets- och försvarspolitiken*

## Blocköverskridande lösningar är bra för svenskt försvar

All försvars- och säkerhetspolitik måste vara långsiktig. Detta är ett politikområde där snabba omställningar är svåra. Ungdomsförbunden är därför överens om att det är en styrka om den svenska försvars- och säkerhetspolitiken kan lösas i breda överenskommelser. En splittring i synen på de säkerhetspolitiska ingångsvärderna kan i sig utgöra en riskfaktor. Ungdomsförbunden vill se sina moderpartier enas kring breda och långsiktigt hållbara överenskommelser vad gäller svensk försvars- och säkerhetspolitik. Breda lösningar får dock inte resultera i en avsaknad av debatt. Tvärtom, säkerhetspolitiken behöver en levande debatt, och där har ungdomsförbunden en viktig roll.

## Säkerhetspolitiska utgångspunkter

Ungdomsförbunden ställer sig till stora delar bakom Försvarsberedningens säkerhetspolitiska analys, liksom de slutsatser som redovisas i den senaste rapporten. Ungdomsförbunden är överens om att säkerhet idag och i framtiden är mer än försvar av territoriet, liksom att hot och risker kopplade till samhällets sårbarhet kan påverka vår försvarsförmåga. Till exempel skydd av mänskliga rättigheter, skyddandet av handelsvägar och säkrande av svensk energitillförsel. I analysen av omvärlden är därför ett vidgat säkerhetsbegrepp nödvändigt. Det finns därmed frågeställningar och utmaningar inom i stort sett alla politikområden som på något sätt, direkt eller indirekt, påverkar Sveriges säkerhet och försvar. Ungdomsförbunden är dock överens om att en säkerhetsisering av olika politikområden måste undvikas. Det är av största vikt att värna det militära försvarets kärnuppgift. Förmågan till väpnad strid är en exklusiv uppgift för det militära försvaret. I det arbete som ungdomsförbunden bedrivit har fokus därför legat på rent försvarspolitiska frågor. Frågeställningar kopplade till Sveriges säkerhet och försvar som hör hemma inom

andra politikområden ska också behandlas, åtgärdas och finansieras där.

Ungdomsförbunden vill i det sammanhanget peka på möjligheten att behandla de bredare säkerhetsfrågorna i andra och nya former, exempelvis i ett särskilt nationellt säkerhetsråd, bestående av företrädare för flertalet riksdagsutskott.

Ungdomsförbunden saknar ett jämställdhetsperspektiv i Försvarsberedningens rapport då säkerheten beror på olika livsvillkor och är överens om att den svenska säkerhetspolitiken bör utformas så att den är i linje med FN:s resolutioner 1325 och 2122 om kvinnor, fred och säkerhet.

## Sveriges roll i världen

Ungdomsförbunden har en samsyn i att Sverige har en roll i världen att bidra till fred och stabilitet, samtidigt som ett aktivt deltagande i internationella insatser bidrar till att stärka Sveriges säkerhet och försvar.

Ungdomsförbunden är även överens om att Sverige inte ska verka för ett fördjupat militärt samarbete inom EU. EU:s insatser bör istället fokusera på förebyggande arbete och icke-militära insatser inom ramen för fredsbyggande, såsom att hjälpa länder att bygga upp demokratiska institutioner och rättsväsende.

Med utgångspunkten att Sveriges militära försvar ytterst är till för att försvara Sverige är ungdomsförbunden positiva till att Sverige deltar i fler FN-ledda internationella insatser. Det är viktigt att Sverige engagerar sig för att stärka FN:s kapacitet att leda fler internationella konflikt hanterande insatser och förbättra FN:s funktionssätt. Det säkerhetspolitiska läget i Östersjöområdet bör förbättras med samarbetet mot gemensamma utmaningar. Därför vill ungdomsförbunden att de baltiska staterna ska bjudas in till Nordefco-samarbetet. Samverkan vid exempelvis utbildning, materielköp och analys kan sänka kostnader och stärka interoperabilitet.

\* I Ungdomsförbundens försvarsberedning ingår Centerpartiets ungdomsförbund, Kristdemokratiska ungdomsförbundet, Liberala ungdomsförbundet, Moderata ungdomsförbundet, Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund och Ung Vänster.

## Försvaret behöver höjda anslag

Ungdomsförbunden är överens om Försvarsmakten utifrån ett långsiktigt perspektiv behöver höjda anslag för att utföra sitt uppdrag. Detta med anledning av de rapporter som på senare tid visat att försvarets finansiering inte matchar de uppgifter försvaret ska utföra. Särskilt viktig var Riksrevisionens rapport "Försvaret – en utmaning för staten. Granskningar inom försvarsområdet 2010-2014 (RiR 2014:8)". Ungdomsförbunden delar Försvarsberedningens uppfattning om att det inte föreligger något direkt hot mot Sverige men ungdomsförbunden konstaterar också att det råder ett alltmer utmanande säkerhetspolitiskt läge. Utvecklingen i Ukraina är bara ett exempel på det. Anslagsökningen motiveras dock inte primärt av det som sker i Ukraina, utan ungdomsförbundens gemensamma bild är att ökade resurser är en förutsättning för en långsiktig svensk försvarsförmåga.

Ungdomsförbunden anser dock att det fortfarande finns vissa organisatoriska utmaningar som Försvarsmakten behöver hantera. Fortsatt effektivisering av Försvarsmaktens verksamhet behövs.

## Modern personalförsörjning för ett modernt försvar

Ungdomsförbunden har olika grundsyn när det gäller personal till försvaret, men konstaterar att situationen nu är sådan att det krävs åtgärder inom ramen för nuvarande system för att trygga personalförsörjningen. En faktor med stor bäring på personalfrågorna är den ovan föreslagna anslagsökningen, vilken bör användas bland annat för att garantera att Försvarsmakten inte förlorar viktig kompetens som kan ta lång tid att återuppbygga. För att göra Försvarsmakten till en attraktiv arbetsgivare krävs såväl militära som civila reformer.

### GMU

Grundläggande militär utbildning (GMU) behöver gå i fler omgångar, med flexibla tider och kortare ansökningsprocesser. Inom ramen för ett system med grundläggande militär utbildning bör befattningsutbildningen få en mer utbildningsliknande karaktär med samma arbetsrättsliga regler som under GMU. Idag genomförs befattningsutbildning i form av en provanställning vilket innebär en begränsning av antalet timmar som den anställda kan vara i utbildning. Civila meriter, som högskolepoäng, bör ses över som ett möjligt inslag i militär utbildning. Ungdomsförbunden vill även se en bibehållen möjlighet att enbart genomföra GMU. En sådan möjlighet bör bidra till en bredare folklig förankring för försvaret, liksom värnplikten tidigare gjorde.

## Anställningskontrakt

Ungdomsförbunden är kritiska till utformningen av anställningskontrakten inom Försvarsmakten, bland annat de långa anställningsperioderna. Det är otidsenligt att ha en anställningstid på 6-7 år och detta utgör ett onödigt hinder för de som kan tänka sig en anställning i Försvarsmakten. Ungdomsförbunden vill därför se en möjlighet till kortare, flexibla kontrakt med möjlighet till vidareanställning. Att arbeta för Försvarsmakten ska, för de allra flesta, inte vara ett livstidsval utan något som måste ge gångbara meriter på den civila arbetsmarknaden.

## Veteranfrågan

Ungdomsförbunden vill även lyfta fram vikten av att veteranfrågorna tas på allvar. Utöver den uppenbara risken för fysisk skada riskerar soldater i utlandstjänst att hamna i situationer som kan ge psykologiska men. Dagens system präglas av dålig beredskap för att hantera psykiska skador och för mycket av "machokultur". Ungdomsförbunden föreslår att uppföljning med psykologstöd efter internationell, och i förekommande fall nationell, insats görs obligatorisk.

## Försvarsmaterielexport

Ungdomsförbunden är eniga i att Sverige inte ska exportera krigsmateriel till länder som allvarligt kränker mänskliga rättigheter. Därutöver verkar ungdomsförbunden för att ett demokratikriterium ska införas som krav för att export av krigsmateriel ska tillåtas. Detta eftersom demokrati är det enda politiska system som kan garantera varje människas fri- och rättigheter. Ungdomsförbunden inser gränsdragningsproblematiken med att införa ett sådant kriterium och motser därför KEX-utredningens kommande förslag i denna fråga. Ungdomsförbunden menar också att det inte i alla lägen är rimligt att genomföra följdlieferanser, om till exempel situationen vad gäller mänskliga rättigheter allvarligt försämrats sedan avtalet inicks.

Ungdomsförbunden är överens om att det behövs mer transparens och insyn i försvarsmaterielexportaffärer. För att öka transparensen bör insynen i Exportkontrollrådet öka och sekretessen i många fall minska. Dagens system där ledamöterna inte får rådfråga partikamrater bidrar till en ohållbar situation för den enskilde, samtidigt som det innebär en kraftig begränsning i insynen. Det nuvarande systemet bidrar även till ett demokratiskt underskott då förtroendevalda politiker inte kan motivera sina beslut för väljarna. Därför vill ungdomsförbunden se att ledamöterna ges rätt att rapportera till och rådfråga en bredare krets av förtroendevalda, exempelvis den egna partiledningen eller riksdagsgruppen, alternativt partiets ledamöter i försvars- och utrikesutskottet.

# Särskilda yttranden



## Militära allianser

Sedan andra världskrigets dagar har någon utredning kring Sveriges militära allianser inte gjorts. CUF anser att det är dags för en omfattande och förutsättningslös analys av vad ett medlemskap i Nato skulle kunna ge för Sverige, vilka baksidor som kan finnas och vad alternativet är samt vad deras för- och nackdelar består i.

## Hemvärnet

Hemvärnet och de nationella skyddsstyrkorna är idag en betydande del av den svenska försvarsförmågan. Det är därför av största vikt att hemvärnet har samma moderna utrustning och välutbildade personal som resten av Försvarsmakten. CUF vill utveckla hemvärnet och ge det möjligheten att lösa mer kvalificerade uppgifter samt stödja det civila samhället i fler insatser. Det handlar bland annat om att utrusta hemvärnet med nya vapensystem och tillföra kunskaper för att till exempel kunna stödja samhället vid större miljöutsläpp. CUF anser också att hemvärnets numerär på sikt bör bli högre än dagens mål om 22 000 soldater.



Kristdemokratiska Ungdomsförbundet (KDU) anser att statens främsta uppgift är att garantera medborgarnas frihet, säkerhet och människovärde. Försvarsmaktens främsta uppgift blir därför att skydda Sverige mot väpnat angrepp.

De politiska motiven bakom försvarsbeslut bör vara försvarsmaktens tilltänkta operativa förmåga. Tyvärr ser vi att det är andra motiv som legat bakom den nedrustning som pågått i decennier. Nedrustningen har skett på nästan alla fronter och det är vår åsikt att Försvarsmakten ska ha kompetens inom samtliga militärstrategiska områden.

## NATO nödvändigt

KDU anser att både den forna neutraliteten och den rådande alliansfriheten är förlegade perspektiv. För oss är ett medlemskap i NATO ett nödvändigt steg för att garantera vår säkerhet och att ta det naturliga ansvaret för fred, frihet och demokrati i vår omvärld. KDU vill generellt sett se ett ökat deltagande i internationella insatser.

## Rejäl anslagsökningar

Vi gläds över att beredningen har enats om att anslagen till försvarsmakten inte ska minska. KDU har sedan flera år drivit frågan om ökade försvarsanslag. De senaste årens tecken på rysk aggression, genom framför allt agerandet i Ukraina, men också händelser som påskincidenten 2013 synliggör ett behov som funnits länge. Att uppnå den av NATO rekommenderade nivån 2 procent av BNP är en miniminivå.

## Personalförsörjning

KDU vill återinföra värnplikten. Vi ser att det nya personalförsörjningssystemet har många brister som behöver åtgärdas snarast. Därtill anser vi att en allmän värnplikt fyller många andra viktiga funktioner där vi skolas in som samhällsmedborgare, medvetna om våra rättigheter och skyldigheter samt att värnplikten ger förutsättningar för ett folkligt förankrat försvar.

## Vapenexport

Materialförsörjningen ska ha försvarets operativa förmåga i centrum. Om det finns ekonomiska och operativa motiv att köpa produkter av andra leverantörer än svenska ska detta ske, dock är det viktigt att försiktighetsprincipen gäller så att den industrikompetens som tagit totalt år att bygga upp inte försvinner. KDU vill skapa förutsättningar för ökad vapenexport.

KDU anser därutöver att försvaret – liksom andra grundläggande samhällsfunktioner – ska besparas de pseudovetenskapliga trendprojekt som så ofta blir konsekvensen av politisk klåfingrighet. Dessa projekt tenderar att ha både liberaler och socialister som dess förkämpar.

The logo for 'luf!' is displayed in a bold, black, sans-serif font. The letters 'l', 'u', and 'f' are lowercase, and an exclamation mark follows. The logo is positioned on a light blue horizontal bar that spans the width of the page.

Liberala ungdomsförbundet vill utveckla Sveriges förmåga att arbeta för ökad säkerhet, i närområdet liksom utomlands, och för demokrati, mänskliga rättigheter, öppna gränser och marknadsekonomi. Flera krafter i svensk politik talar om att bygga säkerhet tillsammans med andra och om en solidarisk säkerhetspolitik. De tenderar däremot att bortse från att Sveriges förmåga till säkerhetspolitiska samarbeten hämmas av att vi i dag står utanför världens ledande säkerhetspolitiska allians till försvar för demokratiska och liberala värderingar. Liberala ungdomsförbundet ställer heller inte upp på att en säkerhetspolitik som lämnar västra Östersjön närmast oförsvarad och i ett osäkert utrikespolitiskt läge i händelse av en konflikt i regionen bör kallas för solidarisk.

Nationell säkerhet och länders relationer kring detta förutsätter fasthet och tydlighet. Om inte förpliktelser och garantier mellan bestämda parter på förhand är utklarade är den deklarerade solidariteten inte trovärdig. Vi instämmer därför i vår liberale kollega Allan Widmans (FP) yttrande i försvarsberedningen att ett samarbete om försvar, som förutsätts upphöra vid övergången från fred till krig inte är ett försvarssamarbete, utan ett förvaltningssamarbete.

För att skapa ett Nordeuropa utan säkerhetsvakuum samt bygga faktisk säkerhet tillsammans med andra, hemma och i världen är det därför helt avgörande att Sverige söker medlemskap i försvarsalliansen Nato. Vi är därför besvikna över att inte fler av våra kollegor i andra ungdomsförbund i en tid av snabbt ökande osäkerhet ens framhåller ett svenskt medlemskap i Nato som ett vägval värt utredning.

Ett svenskt medlemskap i Nato kommer att möjliggöra att vi kan forma vårt försvar med gemensamt arbete, i stället för att utsiktslöst försöka upprätthålla en fullständig förmågebredd i ensamhet. Vi vill att Sverige ska vara en röst vid det bord där avgörande beslut om världspolitiken fattas, inte vänta på besked ute i hallen.

Liberala ungdomsförbundet gick in i förhandlingarna med en förhoppning om att fler ungdomsförbund ska vara villiga att ansluta sig till vår linje om ett nordiskt försvarssamarbete som sträcker sig till de baltiska staterna. En fråga vi har hoppats ska vara partipolitiskt okontroversiell. Vi är därför mycket glada över att beredningen har ställt sig bakom att bjuda in de baltiska staterna i Nordefco-samarbetet. Trots skilda

uppfattningar i andra säkerhetspolitiska frågor kan vi nu därmed tillsammans slå ett slag för ett fortsatt stöd och samarbete med en ekonomiskt mindre utvecklad del av vårt närområde samtidigt som norra Europa gemensamt kan förbättra sin försvarsförmåga och hålla materielkostnader nere. Behovet av en samordnad materieförsörjning kommer att stiga än mer när kostnaderna för modern teknologi stiger och vapenexporten kommer att tvingas ändra karaktär efter vad vi hoppas blir ett tydligt demokratikriterium för vapenexport under nästa mandatperiod.

Den ryska aggressionen mot Ukraina tydliggör inte bara behovet av en stark försvarsförmåga, att Europa diplomatiskt talar med en röst mot förtryck och att Sverige söker medlemskap i Nato.

Rysslands agerande under Ukrainakrisen visar även på behovet av att säkerställa den svenska befolkningens försvarsvilja och motståndskraft mot påtryckningar och desinformation från andra stater, inom ramen för ett demokratiskt, öppet samhälle, med åsiktsfrihet och fria medier. Anslagshöjningen bör därför bland annat ge prioritet åt en återuppbyggnad av det psykologiska försvaret. I övrigt bör personalförsörjningsfrågan, utbyggnad av luftvärn och förstärkning av marin förmåga prioriteras.

Vi vill även varna för två trender i den försvarspolitiska debatten. För det första vill allt fler se en återgång till värnplikten. Den nuvarande personalförsörjningen är uppenbart otillräcklig. Likväl bör ett modernt samhälle som bygger på individens frihet inte bygga statens försvar på tvångsarbetskraft. En modern försvarsmakt bör i stället bestå av väl utbildad och motiverad personal med goda löner och villkor. Vi vill därför reformera det nuvarande personalförsörjningssystemet för att bättre motsvara vad den stora målgruppen unga vuxna efterfrågar av en arbetsgivare. Framförallt vad gäller kontraktstid.

Vi vill för det andra varna för att allt fler talar om ett vidgat säkerhetsbegrepp. Det finns frågeställningar inom i stort sett alla politikområden som på något sätt, direkt eller indirekt, påverkar Sveriges säkerhet och försvar. En säkerhetisering av olika politikområden måste dock undvikas. Det är av största vikt att värna det militära försvarets kärnuppgift. Förmågan till väpnad strid är en exklusiv uppgift för det militära försvaret. Frågeställningar kopplade till Sveriges säkerhet och försvar som hör hemma inom andra politikområden ska behandlas, åtgärdas och finansieras där utan att kopplas till ett elastiskt säkerhetsbegrepp som varken är analytiskt eller politiskt önskvärt.

För övrigt vill vi att försvarsanslagen höjs till Nato-standard och att Gotland ska försvaras.

**MUF**

## Säkerhet byggs tillsammans med andra

Vår bestämda uppfattning är att säkerhet och fred byggs tillsammans med andra. Vi är också övertygade om att de alltmer diversifierade hot som det moderna samhället möter gör det svårare för ett enskilt land att möta dem på egen hand. Internationellt samarbete är en förutsättning för att kunna ha ett modernt och effektivt försvar, men också en grund för det internationella ansvar som Sverige ska ta. Om detta verkar det råda en allt bredare uppslutning i svensk politik. Vår slutsats är att ett medlemskap i NATO vore det naturliga steget för Sverige.

I alla diskussioner om internationellt deltagande och fördjupat samarbete är det hög tid att samtliga politiska partier bekänner färg och även utvecklar hur och med vilka. Ett fördjupat samarbete inom EU är inte önskvärt, då det skulle försvåra EU:s arbete som handelsunion. FN har sina tydliga begränsningar, som blivit än mer uppenbara de senaste åren. Önsketänkarna styr då drömmarna mot ett fördjupat nordiskt samarbete, men som de övriga nordiska länderna förkastar, om det inte sker inom ramen för NATO. Det är hög tid att vi går från ord till handling när vi diskuterar internationellt samarbete, och de som inte anser att NATO är den naturliga vägen framåt är svaret skyldigt vad som är ett verkligt alternativ. Allt annat riskerar att Sverige permanent ställs vid sidan av pratandes om internationella samarbeten, men i realiteten isolerat.

SSU delar i stort de slutsatser och analyser som presenterats i dokumentet som sammanfattar ungdomsberedningens syn på säkerhets- och försvarspolitik. Samtidigt efterlyser vi en mer långsiktig och fördjupad analys. Vi strävar efter en fördjupad analys av vad det vidgade säkerhetsbegreppet innebär. Vi står bakom att försvarsanslagen behöver höjas samtidigt som vi vill poängtera att en sådan diskussion måste inkludera hur vi ser på resursfördelningen till andra säkerhetspolitiska områden.

Vi efterfrågar också ett tydligare fokus på genusfrågor och en feministisk säkerhetspolitik. Mäns och kvinnors roller i konflikter och fredsprocesser skiljer sig åt och vi måste dels förstå detta och dels ha verktyg agera utefter den vetskapen.

Vi hade gärna sett en vidare diskussion om hur Sverige genom sin säkerhetspolitik kan vara en positiv kraft i världen. Det handlar dels om nedrustningsarbete och dels ett arbete med mänskliga rättigheter och diplomati.

När det kommer till personalförsörjningen delar vi uppfattningen om att dagens system inte fungerar tillräckligt. Vi vill framförallt efterlysa en vidare diskussion om hur folkförankringen kan bibehållas, även om det inte innebär återinförd värnplikt.

Framförallt hade vi velat poängtera det nordiska samarbetet tydligare. Vi tror att det finns stora såväl försvars- som säkerhetspolitiska fördelar med att utveckla det - inte minst om Sverige och de nordiska länderna kan ta en ledarroll för fred och frihet i världen.

Ung Vänster har under våren aktivt deltagit i den försvars- och säkerhetspolitiska ungdomsberedningen. För oss har det varit viktigt att på områden där vi inte är överens med andra ungdomsförbund försäkra oss om att alternativa synsätt också lyfts i diskussionen. Vi är övertygade om att beredningens arbete i det stora hela, precis som de särskilda yttrandena från ungdomsförbunden, bidrar till levandegöra den försvars- och säkerhetspolitiska debatten i Sverige. På försvars- och säkerhetspolitikens område är det viktigt med breda lösningar, men dessa får aldrig ske till priset av att politiska motsättningar mellan höger och vänster sopas under mattan. Vi skriver detta särskilda yttrande till den gemensamma rapporten för att tydliggöra våra ställningstaganden och visa på våra prioriteringar i försvars- och säkerhetspolitiken.

### Sveriges roll i världen

I en värld där det inte råder brist på soldater och vapen, men många gånger saknas nödvändiga medel till bistånd och civil uppbyggnad, är Sveriges viktigaste uppgift att vara en röst som förordar politiska och inte militära lösningar. Sveriges säkerhet kan inte byggas på bekostnad av andras. En världsordning där makt och resurser fördelas jämnt är den viktigaste försäkringen för att skapa en värld i stabilitet, fred och frihet. Ung Vänster vill att Sverige i högre utsträckning än idag blir en aktör i världssamfundet som verkar för icke-militära lösningar på världens konflikter, som arbetar konfliktförebyggande, som agerar för nedrustning och som konsekvent står upp för fred och mänskliga rättigheter.

I en föränderlig värld är hoten mot vår säkerhet inte bara militära, därför står vi upp för ett vidgat säkerhetsbegrepp. Idag ser vi inget militärt hot mot Sverige, men vi inser att exempelvis klimatförändringarna och dess konsekvenser kommer att innebära prövningar som också påverkar Sverige ur ett säkerhetsperspektiv.

Ung Vänster menar att alliansfriheten är en avgörande förutsättning för att Sverige ska kunna verka för icke-militära lösningar. Därför är Ung Vänster motståndare till ett svenskt Nato-medlemskap och vill att Sverige avbryter vårt deltagande i Natos snabbinsatsstyrka (NRF). Vår högst prioriterade försvars- och säkerhetspolitiska fråga handlar om att värna alliansfriheten. Förutom att Sverige ska vara en aktör som förespråkar icke-militära lösningar, är alliansfriheten viktig för att vi ska kunna föra en självständig utrikes- och säkerhetspolitik, frikopplad från stormaktsintressen.

Ung Vänster ser positivt på att ungdomsberedningen har nått en samsyn kring att Sverige inte ska verka för ett fördjupat militärt samarbete inom EU. Samtidigt är det vår uppfattning att Sverige borde gå längre och vända sig mot EU:s militarisering som sådan. Detta förutsätter till exempel att Sverige inte leder eller deltar i EU:s stridsgrupper.

I ett läge där såväl världens ekonomiska som politiska centrum förskjuts från västvärlden mot Asien, samtidigt som USA fortfarande är den dominerande militärmakten, riskerar vi en utveckling där de globala spänningarna ökar. I en mer multipolär värld är det viktigt att stärka de globala institutionerna. Ung Vänster vill se ett starkare FN och vi är konsekventa i vårt försvar av folkrätten.

## **Aktuella försvars- och säkerhetspolitiska frågor**

Nedan presenterar vi kortfattat våra ställningstaganden kring en rad aktuella försvars- och säkerhetspolitiska frågor.

### **a) Försvarsmaktens personalförsörjning**

Ung Vänster förespråkar ett försvar baserat på allmän och könsneutral värnplikt. Det innebär att vi inte står bakom de skrivningar om personalförsörjningen som finns i den gemensamma rapporten. Även om det krävs åtgärder inom ramen för det nuvarande systemet, menar vi att det inte är tillräckligt utan vill lämna ett försvar baserat på yrkessoldater. Vår inställning till värnplikten är principiell. För oss är värnplikten en viktig demokratifråga som handlar om försvarets folkliga förankring. Därför är det också en viktig uppgift vad gäller framtida personalförsörjning att öka andelen kvinnor i Försvarsmakten och i internationella insatser. Vi ser även hur det nuvarande systemet för personalförsörjning inte fungerar tillräckligt bra och menar att våra farhågor om långsiktigt betydligt högre personalkostnader har bekräftats. Ung Vänster står bakom den modell för en ny värnplikt som Vänsterpartiet föreslår i riksdagsmotionen "Allmän värnplikt" (2013/14:Fö203).

### **b) Försvarsmaktens anslag**

För att värna alliansfriheten krävs det att Sverige har en trovärdig försvarsförmåga. Under de senaste årtiondena har försvarsanslagens andel av BNP minskat kontinuerligt. Detta har varit en utveckling som vi har stått bakom, men för att Sverige ska kunna bibehålla en trovärdig försvarsförmåga krävs det att denna utveckling vänds. Långsiktigt ser vi ett behov av att försvarsanslagens andel av BNP ökar något. Samtidigt vill vi vara tydliga med att vi också ser möjligheten till omfördelning inom försvarsanslagen. Ung Vänster är kritiska till inköpen av den nya modellens JAS-plan. Även vårt motstånd mot Sveriges deltagande i EU:s stridsgrupper skulle om det realiserades frigöra resurser. För oss är det också viktigt att påpeka att höjda försvarsanslag måste ställas

gentemot andra angelägna satsningar, inom till exempel välfärden. Vi står bakom skrivningen om det långsiktiga behovet av höjda anslag i den gemensamma rapporten.

### **c) Krigsmateriel – handel och export**

Ung Vänster står bakom de skrivningar som finns i den gemensamma rapporten om demokratikriterium, ökad transparens och export av krigsmateriel till länder som begår allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Men vi ser också behovet av att gå längre. Vi beklagar att samtliga ungdomsförbund inte har kunnat ställa sig bakom principen att Sverige inte ska sälja krigsmateriel till krigförande länder, i enlighet med de riktlinjer som redan idag finns men som behöver upprätthållas i högre utsträckning. Vårt långsiktiga mål är att Sverige inte ska exportera vapen.

### **d) En feministisk säkerhetspolitik**

Det är viktigt att det finns ett jämställdhetsperspektiv i den gemensamma rapporten, samtidigt menar vi att ett feministiskt perspektiv på säkerhetspolitiken måste gå betydligt längre än så. Vi menar att ett feministiskt perspektiv måste genomsyra alla delar av försvars- och säkerhetspolitiken. Då krävs också en förståelse för hur mäns och kvinnors olika livsvillkor påverkas i väpnade konflikter. Förutom att betona vikten av FN:s resolutioner 1325 och 2122, innebär det att Sverige i det internationella samfundet måste driva på för jämställdhet mellan män och kvinnor och för att motverka den globala könsmaktsordningen. Internationella insatser måste utformas med ett tydligt genusperspektiv. Utöver de tidigare nämnda FN-resolutionerna vill vi också betona resolutionerna 1820 och 1960 om sexualiserat våld i konflikter.

## **Övriga synpunkter på den gemensamma rapporten**

På ytterligare några områden har Ung Vänster ställningstaganden som inte överensstämmer med skrivningarna i den gemensamma rapporten. Vi ser inte behovet av ett "nationellt säkerhetsråd" och menar att detta inte leder till att ett vidgat säkerhetsbegrepp implementeras i högre utsträckning. För oss bör ett vidgat säkerhetsbegrepp innebära att fler frågor också ses ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv, men att det görs i de riksdagsutskott som har möjlighet att besluta om de åtgärder som krävs. Ung Vänster har inte tagit ställning till att de baltiska staterna ska bjudas in till Nordefco-samarbetet, och vi ser heller inte det som en avgörande fråga för att förbättra det säkerhetspolitiska läget i Östersjöområdet. I det avseendet är det viktigare med nedrustning, samt förbättrad dialog och politiska kontakter med alla länder runt Östersjön. För säkerheten i vårt närområde är det också av största betydelse att Sverige verkar för att minska spänningarna mellan stormakter som USA och Ryssland.



# TEKNIK & SÄKERHETSFORUM

01010100 01000101 01001011 01001110 01001001 01001011 00100110 01010011 11000100 01001011 01000101 01010010 01001000 01000101 01010100 01010011 01000110 01001111 01010010 01010101 01001101

*Teknik & Säkerhetsforum är ett initiativ skapat av Saab, TKMS AB (fd. Kockums) och BAE Systems Hägglunds. Syftet med Teknik & Säkerhetsforum är att skapa en arena för en bredare dialog kring försvars- och säkerhetspolitiska frågor. JKL fungerar som projektkansli.*

*[teknikochsakerhet.se](http://teknikochsakerhet.se)*